

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 208/03-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. novembra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. K., bytom M., zastúpeného advokátkou JUDr. M. Š., K., ktorou namietal porušenie svojich práv podľa čl. 12 v spojení s čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom mesta Martin neumožnením mu výkonu funkcie hlavného kontrolóra mesta Martin, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. septembra 2003 doručená sťažnosť Ing. P. K., bytom M. (ďalej len „sťažovateľ“) , ktorou namietal porušenie svojich práv podľa čl. 12 v spojení s čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom mesta Martin neumožnením mu výkonu funkcie hlavného kontrolóra mesta Martin.

Sťažovateľ uvádza, že bol zvolený za poslanca Mestského zastupiteľstva mesta Martin (ďalej len „MZ Martin“) a funkciu poslanca vykonával do 7. decembra 2002. Dňa 20. februára 2003 sa konalo zasadnutie MZ Martin, kde bol predložený návrh zvoliť

sťažovateľa za hlavného kontrolóra. Vo voľbách bol sťažovateľ väčšinou hlasov poslancov zvolený za hlavného kontrolóra. Ďalej uvádza: *«Uznesenie mestského zastupiteľstva Martin č. 27/03 znie tak, že „MZ v Martine zvolilo do funkcie hlavného kontrolóra MZ sťažovateľa s účinnosťou od 1. 4. 2003.“ (...) Primátor mesta Martin (ďalej len „primátor“) pozastavuje uznesenie MZ Martin č. 27/03 v zmysle zákona č. 369/90 Zb. v platnom znení, ust. § 13 ods. 6 v znení neskorších predpisov z dôvodu, že sa domnieva, že predmetné uznesenie je pre mesto zjavne nevýhodné. (...) Primátor mesta Martin prerokoval uznesenie MZ Martin č. 27/03 zo dňa 20. 2. 2003 v Mestskej rade dňa 3. 3. 2003. (...) Dňa 10. 4. 2003 sa konalo zasadnutie MZ Martin, ktoré svojím uznesením č. 39/03 nepotvrdilo uznesenie č. 27/03 zo dňa 20. 2. 2003 3/5 väčšinou hlasov všetkých poslancov MZ. (...) Sťažovateľ listom oznámil primátorovi, že svoje zvolenie do funkcie hlavného kontrolóra považuje za platné a že dňom 1. apríla 2003 sa ujme výkonu funkcie hlavného kontrolóra. (...) Následne sťažovateľ osobne a i písomne od primátora obdržal podanie, že jeho zvolenie do funkcie nebolo zastupiteľstvom potvrdené, že odmieta podpísanie pracovnej zmluvy so sťažovateľom, následkom čoho nebolo a ani doposiaľ mu nie je umožnené vykonávať funkciu hlavného kontrolóra».*

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sťažovateľ žiada ústavný súd, aby v predmetnej veci rozhodol týmto nálezom:

„Mesto Martin porušilo u Ing. P. K. základné práva zaručené v čl. 12 v spojení s čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd prikazuje Mestu Martin umožniť Ing. P. K. výkon funkcie Hlavného kontrolóra mesta Martin a prikazuje uzatvoriť pracovnoprávny vzťah s Ing. P. K. na miesto Hlavného kontrolóra mesta Martin. Súčasne mu priznáva finančné zadostúčinenie vo výške 50.000,- Sk, slovom päťdesiatisíc slovenských korún, ktoré je mu Mesto Martin povinné vyplatiť na jeho účet do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd priznáva Ing. P. K. náhradu trov konania, ktoré mu je Mesto Martin povinné vyplatiť na účet jeho právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

Sťažovateľ priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje nasledovne: *«Nejedná sa o osobu verejne neznámu a verejne nečinnú. (...) Záležitosť „absencie hlavného kontrolóra“ bola medializovaná nielen v tlači, ale i v ostatných médiách (vysielanie mesta Martin, TA 3). Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ako i vzhľadom na to, že sa sťažovateľ nachádza dlhodobo v právnej neistote, ktorá vplýva na jeho psychiku a ovplyvňuje život jeho ako aj osôb jemu blízkych, považuje za adekvátne okolnostiam žiadať aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde v platnom znení vo výške 50.000 Sk slovenských korún.»*

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania o sťažnostiach sú upravené v ustanoveniach § 20 ods. 1 a § 49 až 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie všeobecnej alebo osobitnej podmienky je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Významnou ústavnou podmienkou limitujúcou rozhodovaciu právomoc ústavného súdu v konaní o sťažnostiach fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyjadrenou v čl. 127 ústavy je, že o ochrane základných práv alebo slobôd sťažovateľa, porušenie ktorých namieta pred ústavným súdom, nerozhoduje iný súd.

Zákonnou podmienkou prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. v lehote dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Uznesenie č. 39/03 MZ Martin, ktorým sa nepotvrdilo uznesenie č. 27/03 z 20. februára 2000 (zvolenie sťažovateľa do funkcie hlavného kontrolóra) a ktorým sa mali porušiť práva sťažovateľa, bolo prijaté 10. apríla 2003.

Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti, s prihliadnutím na deň prijatia uznesenia (10. apríl 2003), ktorým mali byť porušené práva sťažovateľa, a deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu, t. j. 17. septembra 2003, je možné konštatovať, že lehota stanovená pre tento druh konania pred ústavným súdom sťažovateľovi bez akýchkoľvek pochybností uplynula skôr, než podal túto sťažnosť.

Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú oneskorene.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol 20. februára 2003 MZ Martin zvolený do funkcie hlavného kontrolóra s účinnosťou od 1. apríla 2003. Primátor mesta pozastavil výkon citovaného uznesenia podľa § 13 ods. 6 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov z dôvodu, že uznesenie je pre mesto zjavne nevýhodné. Uznesenie prerokoval v mestskej rade 3. marca 2003. MZ Martin 10. apríla 2003 nepotvrdilo uznesenie o zvolení sťažovateľa za hlavného kontrolóra z 20. februára 2003.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde „*Sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov*“.

Podľa § 7 ods. 1 Občianskeho súdneho priadku (ďalej len „OSP“) „*V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, družstevných, ako aj z obchodných vzťahov (včítane podnikateľských a hospodárskych vzťahov), pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány*“.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa sa preto zaoberal aj otázkou, či účinnú ochranu základného práva, ktorého porušenie sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal, neposkytujú všeobecné súdy na základe takých právnych prostriedkoch nápravy, ktoré je možné súčasne považovať za účinné právne prostriedky ochrany namietaného porušenia jeho základného práva (čl. 127 ods. 1 i. f. ústavy v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Ak sťažovateľ tvrdí, že bol MZ Martin platne zvolený za hlavného kontrolóra a postup primátora mesta, ktorým mu bol znemožnený výkon tejto funkcie, je v rozpore so zákonom, bol oprávnený, ale aj povinný vzhľadom na princíp subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy) využiť právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv poskytuje. Takým právnym prostriedkom je podľa názoru ústavného súdu a konštantnej súdnej praxe aj žaloba o vyhlásenie vôle (§ 161 ods. 3 OSP „*Právoplatné rozsudky ukladajúce vyhlásenie vôle nahrádzujú toto vyhlásenie*“), ktorou by mohol dosiahnuť vydanie rozsudku nahrádzujúceho vyhlásenie vôle mesta Martin a jej štatutárneho orgánu o uzavretí pracovnej zmluvy na základe platnej voľby za hlavného kontrolóra, prípadne aj žaloba, ktorou by sa domáhal výkonu funkcie hlavného kontrolóra.

Nevyužitie týchto právnych možností ochrany základného práva sťažovateľa, ktorého porušenie namieta, nemožno nahrádzať sťažnosťou podanou ústavnému súde. Sťažovateľ

v tomto prípade nemá na výber, na ktorý orgán právnej ochrany sa obráti. Preto ústavný súd sťažnosť odmietol pri jej predbežnom prerokovaní aj pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. novembra 2003